

Informe relatiu a l'anàlisi de la justificació presentada en relació a la detecció d'ofertes que incorren en presumpció d'anormalitat o desproporcionalitat del contracte relatiu a l'execució de les obres del projecte d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum a la coberta de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus

Número d'expedient ERPC-2025-99

Gil Lladó i Morales, en la seva qualitat de director de Generació de L'Energètica, emet el present informe a efectes d'analitzar la viabilitat de les ofertes que poden incórrer en presumpció d'anormalitat o desproporcionalitat d'acord amb la justificació rebuda relativa a la licitació de l'execució de les obres del projecte d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum a la coberta de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

1. Antecedents

Primer.— En data 13/10/2025 es va procedir a la publicació de l'anunci de licitació al perfil del contractant de L'Energètica, corresponent al procediment de contractació per l'adjudicació del contracte relatiu a l'execució de les obres del projecte d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum a la coberta de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus, amb número d'expedient ERPC-2025-99.

Segon.— Les dades bàsiques de l'expedient són les que a continuació es relacionen, reproduint el quadre de dades contingut dins el plec de clàusules particulars:

Denominació del contracte: Contracte relatiu a l'execució de les obres del projecte d'una instal·lació fotovoltaica d'autoconsum a la coberta de l'Hospital Universitari Sant Joan de Reus.

Codi de l'expedient: ERPC-2025-99.

Tramitació: Ordinària.

Tipus de contracte: Obres.

Procediment: Obert simplificat (art. 159.1 LCSP).

Normativa aplicable al procediment: Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (a partir d'ara LCSP).

Regulació harmonitzada: No.

Valor estimat del contracte: 1.148.560,29.-€ (IVA exclòs).

Pressupost de licitació: 1.148.560,29.-€ (IVA exclòs).

Durada del contracte: 32 SETMANES, sense possibilitat de pròrroga.

Codi CPV: 45317000-2 (Obres d'instal·lació d'equipament de producció d'electricitat).

Expedient anticipat: No

Expedient pluriennal: Sí

Sistema de racionalització: no procedeix.

Unitat promotora: Direcció de Generació

Lots: No **Total lots:** No procedeix.

Tercer.— En data 11/11/2025 va constituir-se la Mesa de contractació per obrir el sobre número 1 del procediment de referència, que conté la documentació administrativa (declaració responsable) i la documentació relativa a l'oferta valorable mitjançant criteris subjectes a judici de valor. a través de la qual es va deixar constància de les propostes d'exclusió, les admissions provisionals, els requeriments a efectuar, les admissions definitives, així com de l'inici de l'estudi, anàlisi i valoració del contingut dels referits sobres.

En aquest acte, es va detectar que les empreses ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS SA i EIFFAGE ENERGÍA, S.L.U. no havien complementat correctament l'Annex 1, relatiu a la declaració responsable. En conseqüència, la Mesa va admetre-les provisionalment al procediment de contractació, condicionant aquesta admissió a l'aportació en el termini de tres dies hàbils, de la declaració responsable degudament esmenada.

Així mateix, en aquest mateix acte, també es va detectar que les empreses AZIMUT 360 SCCL, ENERLAND CONSTRUCCION Y OPERACION SL, LYMET SA, ELÈCTRICA PINTÓ, S.L., SOLAR360 DE REPSOL Y MOVISTAR, S.L., SOLCAM ENERGIA SL i UTE VILOR I COMELEC havien inclòs dins el sobre 1 informació que permetia inferir la puntuació que obtindrien respecte els criteris d'adjudicació automàtics. En conseqüència, la Mesa va proposar a l'òrgan de contractació excloure aquestes licitadores, per incompliment de la clàusula 11.12 dels plecs i dels articles 139, 146 i 157 de la LCSP.

En data 04/11/2025, els serveis de contractació van requerir a les empreses ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS SA i EIFFAGE ENERGÍA, S.L.U. per tal que esmenessin, en un termini de 3 dies hàbils, la declaració responsable aportada al sobre 1, de conformitat amb el que disposa l'article 141 de la vigent Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

Dins del termini establert, ambdues licitadores van presentar la declaració responsable degudament esmenada, pel que la seva admissió va esdevenir definitiva.

En data 18/11/2025, l'òrgan de contractació va acceptar la proposta efectuada per la Mesa i va excloure les licitadores AZIMUT 360 SCCL, ENERLAND CONSTRUCCION Y OPERACION SL, LYMET SA, ELÈCTRICA PINTÓ, S.L., SOLAR360 DE REPSOL Y MOVISTAR, S.L., SOLCAM ENERGIA SL i UTE VILOR I COMELEC, per haver inclòs dins el sobre 1 informació que permetia inferir la puntuació a obtenir relativa a criteris d'adjudicació automàtics.

Quart.— En data 01/12/2025 va constituir-se novament la Mesa de contractació, on la mesa va acceptar íntegrament la proposta de valoració del sobre 1 efectuada pels serveis tècnics d'aquesta direcció, de la qual van resultar les següents puntuacions:

Empresa licitadora	Puntuació relativa a criteris subjectes a judici de valor
ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS, SAU	14,50
COMSA SERVICE FACILITY MANGEMENT, S.A.U.	23
EIFFAGE ENERGIA	25
FERROVIAL ENERGIA, S.A.U.	25
INSTALSUD 2007, S.L.	12,50
MANTENIMIENTO Y OPERACIÓN DE INFRAESTRUCTURAS, S.L.	12,50
PROTON NEW ENERGY FUTURE, S.L	25
SFERAONE SOLUTIONS&SERVICES SL	16,50
SOGESA INSTALACIONES INTEGRALES, SAU	21,50
SOLARTRADEX SL	20,50
UTE ELEC NOR - ISTEM	21,50
WATT ENERGIA SL	10

L'informe de valoració que motiva l'atorgament de cadascuna de les puntuacions anteriors va ser publicat al perfil del contractant de L'Energètica.

Com a resultat de la valoració de les ofertes que depenen d'un judici de valor, la Mesa de contractació va proposar l'exclusió de l'empresa WATT ENERGIA SL , atès que no va assolir una puntuació igual o superior al 50% de la puntuació a obtenir a partir de l'aplicació de criteris subjectes a judici de valor, d'acord amb el previst al plec de clàusules particulars.

En la mateixa data, l'òrgan de contractació va resoldre la seva exclusió, d'acord amb els motius anteriorment esmentats.

Cinquè.— En data 04/12/2025, la Mesa va procedir a obrir el sobre 2, contenidor de les ofertes avaluables mitjançant fórmules i paràmetres automàtics. Un cop accedit al contingut de les ofertes econòmiques, la Mesa va apreciar la següent incidència:

“Un cop examinades totes les ofertes econòmiques presentades, la mitjana d'aquestes és 942.583,36 €. D'acord amb el procediment establert, s'aplica un increment del 10% sobre aquesta mitjana inicial per determinar si cal recalcular-la sense tenir en compte les ofertes que la superin en més d'aquest percentatge. El resultat de l'esmentat increment és de 1.036.841,70 €.

En aplicació d'aquest criteri, procedeix calcular novament la mitjana de les ofertes, sense tenir en compte l'oferta econòmica presentada per la licitadora UTE ELEC NOR - ISTEM, atès que supera en més d'un 10% la mitjana inicial.

Calculada novament la mitjana amb les ofertes restants, el resultat és 930.653,21 €. A aquesta nova mitjana se li aplica una disminució del 10%, de manera que les ofertes inferiors a 837.587,89 € són susceptibles de contenir valors anormals o desproporcionats.

En conseqüència, la Mesa conclou que l'oferta de FERROVIAL ENERGIA, S.A.U. incorre en valors anormals o desproporcionats, atès que s'allunya en un 11,66 % de la segona mitjana aritmètica de les ofertes.”

Sisè.— Conseqüentment, la Mesa va procedir a requerir a la licitadora FERROVIAL ENERGIA, S.A.U., perquè d'acord amb el que disposa l'article 149.4 de la LCSP, presentés justificació del baix nivell de preus i/o costos associats a l'execució del contracte, en el termini màxim de tres (3) dies hàbils des de la recepció del corresponent requeriment.

Setè.— Dins el termini concedit a tal efecte, l'empresa requerida ha presentat la seva justificació, de la qual s'ha donat trasllat a aquesta direcció a efectes de la seva anàlisi.

2. Consideracions prèvies

A) Paràmetres de detecció de desproporcionalitat o anormalitat

Les ofertes i justificacions objecte d'anàlisi han estat detectades com a potencialment desproporcionades o anormals d'acord amb els paràmetres establerts a aquest efecte dins el plec de clàusules particulars, que es reproduïxen a continuació:

“Criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals

Es considerarà que una oferta és susceptible de contenir valors anormals/desproporcionats en els següents casos:

Quan hi concorri un únic licitador, si és inferior al pressupost base de licitació en més de 25 unitats percentuals.

Quan hi concorrin dos licitadors, aquella que sigui inferior en més de 20 unitats percentuals respecte a l'altra oferta.

Quan hi concorrin tres licitadors, aquelles que siguin inferiors en més de 10 unitats percentuals a la mitjana aritmètica de les ofertes presentades. No obstant això, s'exclourà per al càlcul d'aquesta mitjana l'oferta de quantia més elevada si aquesta supera en més de 10 unitats percentuals aquesta mitjana. En qualsevol cas, es considerarà desproporcionada la baixa superior a 25 unitats percentuals.

Quan hi concorrin quatre o més licitadors, aquelles que siguin inferiors en més de 10 unitats percentuals a la mitjana aritmètica de les ofertes presentades. No obstant això, si entre aquestes hi ha ofertes que superin aquesta mitjana en més de 10 unitats percentuals, es procedirà al càlcul d'una nova mitjana només amb les ofertes que no es trobin en el supòsit indicat. En qualsevol cas, si el nombre de les ofertes restants és inferior a tres, la nova mitjana es calcularà sobre les tres ofertes de menor quantia.

Si diverses empreses vinculades (art. 42 del Codi de Comerç) presenten en una licitació cadascuna la seva respectiva proposició, tan sols es té en compte pel càlcul de anormalitat l'oferta més baixa d'entre les presentades per totes aquestes empreses.

L'oferta susceptible de contenir valors anormals o desproporcionats serà exclosa si en el tràmit d'audiència de l'empresa licitadora que ha presentat una oferta qualificada d'anormalment baixa s'evidencia que els preus unitaris dels salaris dels treballadors considerats en l'oferta són inferiors al que estableix el conveni d'aplicació."

B) Marge de desviació de les ofertes

Les ofertes econòmiques rebudes dins el procediment de referència són les que a continuació es detallen:

Licitador	Percentatge de baixa ofert sobre el pressupost de licitació	Oferta econòmica (ABANS IVA)
ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS, SAU	14,89%	977.511,42 €
COMSA SERVICE FACILITY MANGEMENT, S.A.U.	22,92%	885.310,27 €
EIFPAGE ENERGIA	22,06%	895.163,95 €
FERROVIAL ENERGIA, S.A.U.	28,42%	822.127,35 €
INSTALSUD 2007, S.L.	16,01%	964.707,85 €
MANTENIMIENTO Y OPERACIÓN DE INFRAESTRUCTURAS, S.L.	14,08%	986.825,64 €

PROTON NEW ENERGY FUTURE, S.L	12,99%	999.388,21 €
SFERAONE SOLUTIONS&SERVICES SL	23,68%	876.553,41 €
SOGESA INSTALACIONES INTEGRALES, SAU	11,53%	1.016.112,28 €
SOLARTRADEX SL	23,14%	882.831,76 €
UTE ELECNOR - ISTEM	7,55%	1.061.884,85 €

Un cop examinades totes les ofertes econòmiques presentades, la mitjana d'aquestes és 942.583,36 €. D'acord amb el procediment establert, s'aplica un increment del 10% sobre aquesta mitjana inicial per determinar si cal recalculer-la sense tenir en compte les ofertes que la superin en més d'aquest percentatge. El resultat de l'esmentat increment és de 1.036.841,70 €.

En aplicació d'aquest criteri, procedeix calcular novament la mitjana de les ofertes, sense tenir en compte l'oferta econòmica presentada per la licitadora UTE ELECNOR - ISTEM, atès que supera en més d'un 10% la mitjana inicial.

Calculada novament la mitjana amb les ofertes restants, el resultat és 930.653,21 €. A aquesta nova mitjana se li aplica una disminució del 10%, de manera que les ofertes inferiors a 837.587,89 € són susceptibles de contenir valors anormals o desproporcionats.

En conseqüència, l'oferta de FERROVIAL ENERGIA, S.A.U. incorre en valors anormals o desproporcionats, atès que s'allunya en un 11,66 % de la segona mitjana aritmètica de les ofertes.

C) Elements a considerar per a l'anàlisi de la viabilitat de l'oferta

De conformitat amb el que disposa l'article 149.4 de la vigent Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic i en consonància amb el requeriment practicat a l'empresa licitadora, en l'emissió del present informe cal tenir en consideració, atenent a l'objecte concret del contracte, les condicions justificades per l'empresa requerida i que siguin susceptibles de determinar el baix nivell del preu o costos associats al mateix, com els que a continuació s'especifiquen:

- a) L'estalvi que permeti el procediment de construcció.

- b) Les solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar les obres.
- c) La innovació i originalitat de les solucions proposades, per a l'execució de les obres.
- d) El respecte d'obligacions que siguin aplicables en matèria mediambiental, social o laboral, i de subcontractació.
- e) La possible obtenció d'una ajuda d'Estat.

En relació amb els costos laborals associats a l'execució de les obres, cal remarcar a més que el propi plec de clàusules particulars fixava que a efectes de concloure l'anormalitat de l'oferta, els costos salarials a tenir en compte serien els recollits dins el conveni col·lectiu aplicable.

Finalment, s'acreeix que d'acord amb reiterada doctrina dels tribunals administratius de contractació pública, l'òrgan de contractació de L'Energètica disposa de la seva pròpia discrecionalitat tècnica a l'hora d'apreciar la viabilitat de l'oferta. Destaquem en aquest sentit la Resolució 530/2021, de 20 de maig, que resumeix la doctrina referenciada en el següent sentit:

“La decisión, sobre la justificación de la viabilidad de las ofertas incursas en valores anormales o desproporcionados, corresponde al Órgano de Contratación, atendiendo a los elementos de la proposición y a las concretas circunstancias de la empresa licitadora y valorando las alegaciones del contratista y los informes técnicos emitidos, ninguno de los cuales tienen carácter vinculante. Como hemos reiterado en numerosas resoluciones, la finalidad de la Legislación de Contratos es que se siga un procedimiento contradictorio, para evitar rechazar las ofertas con valores anormales o desproporcionados, sin comprobar, antes, su viabilidad. No se trata de justificar exhaustivamente la oferta desproporcionada, sino de proveer de argumentos que permitan, al órgano de contratación, llegar a la convicción de que se puede llevar a cabo. En caso de exclusión de una oferta incurso en presunción de temeridad, es exigible que se fundamenten los motivos que justifiquen tal exclusión. Por el contrario, en caso de conformidad, no se exige que el cuerdo de adjudicación explicita los motivos de aceptación.”

3. Anàlisi de la justificació aportada

A) Identificació de valors anormals o desproporcionats

En el present cas, FERROVIAL ENERGIA, S.A.U. (d'ara en endavant, “FERROVIAL”), va ser requerida per tal que justificués l'oferta econòmica presentada per la totalitat de l'execució de les obres de referència.

L'oferta de FERROVIAL ENERGIA, S.A.U. és de 822.127,35 € (IVA exclòs), presentant una baixa respecte el pressupost base de licitació del 28,42 %.

Un cop aplicats els paràmetres de detecció d'ofertes desproporcionades, es detecta que aquesta incorre en valors anormals o desproporcionats, atès que s'allunya en un 11,66% de la segona mitjana aritmètica de les ofertes.

B) Anàlisi dels elements generals

Si bé no és necessari que la licitadora justifiqui de forma individual cadascun dels elements que a continuació es detallen i que la viabilitat de la seva oferta pot explicar-se potencialment per la concurrència de només un d'ells —si es dona amb suficient intensitat—, es considera oportú analitzar de forma individual cada element per poder garantir una anàlisi tan objectiva com sigui possible.

b.1) Estalvi que permeti el procediment de construcció

La licitadora presenta un llistat de mesures que permeten assolir estalvis en els costos operatius directes que es generen en el procés d'execució de la instal·lació. S'han analitzat de manera detallada cada una d'aquestes mesures i es consideren adients, i venen plenament justificades amb documents acreditatius en els annexes (cartes de compromisos de col·laboració, acords marc amb proveïdors de materials amb condicions especials, estudis de mercat de proveïdors locals de diferents elements, etc.).

b.2) Solucions tècniques adoptades i les condicions excepcionalment favorables de què disposi per executar les obres

La licitadora presenta un llistat de mesures i solucions que permeten optimitzar la solució tècnica per a que aquesta resulti més eficient, actualitzada tecnològicament i més avantatjosa respecte als temps de muntatges i costos associats. Es considera que aquestes mesures permeten obtenir una sèrie d'avantatges que afavoreixen un baix nivell de costos sense comprometre la qualitat en l'execució de les obres.

b.3) Innovació i originalitat de les solucions proposades per a l'execució de les obres

La licitadora proposa una optimització en el procés de connexionat dels panells solars amb el mètode Leap Frog i el mètode plug&play per als inversors, on ambdós processos ofereixen una optimització de l'eficiència i temps de muntatge. Es considera que aquest element queda ben justificat.

b.4) El respecte d'obligacions que siguin aplicables en matèria mediambiental, social o laboral, i de subcontractació

La licitadora compleix totes les obligacions que per normativa nacional o comunitària s'estableixen en matèria mediambiental, social, laboral i de subcontractació, i no son justificables preus per sota de mercat o que incompleixin el que disposa l'article 201 de la LCSP. Es presenten com a justificació els certificats d'obtenció de les ISO 45001

(Gestió de seguretat i salut en el treball), ISO 9001 (Sistema de Qualitat) i ISO 14001 (Gestió mediambiental).

b.5) La possible obtenció d'una ajuda d'Estat

La licitadora declara que no percep ajudes de l'Estat ni cap tipus de subvenció pública, ja sigui estatal, autonòmica, local o comunitària.

C) Qualificació global de la justificació aportada

Analitzats de manera detallada tots els elements que conformen la justificació presentada per la licitadora FERROVIAL ENERGIA, S.A.U., pot concloure's que aquesta acredita, de manera suficient, la viabilitat econòmica i tècnica de l'oferta presentada.

D'acord amb l'anteriorment exposat, els motius que permeten acreditar aquesta viabilitat són:

- La licitadora disposa d'una sèrie de mesures que permeten assolir estalvis operatius directes perfectament acreditats, sense comprometre la qualitat i viabilitat de l'execució de les obres.
- La licitadora disposa d'una sèrie de mesures i solucions que permeten optimitzar la solució tècnica per a que aquesta resulti més eficient.
- La licitadora aporta una proposta adequada que ofereix una optimització de l'eficiència i el temps de muntatge durant l'execució de les obres, fet que permet obtenir estalvis directament vinculats a un menor nivell de costos associats a l'execució.
- La licitadora justifica el compliment i el respecte de les obligacions que siguin aplicables en matèria mediambiental, social o laboral, i de subcontractació, aportant documentació acreditativa del mateix.

I perquè així consti, signa electrònicament el present informe.

Sr. Gil Lladó i Morales
Director de Generació
Energies Renovables Públiques de Catalunya, SAU